

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
 เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗
กิเลสตั้งอยู่ในจิตของพระอรหันต์

ก่อนจ้งหัน

ทุกองค์ที่อยู่สถานที่นี้และมาใหม่ซึ่งผลัดเปลี่ยนกันเรื่อย ๆ นี้ ให้พากันสังเกตให้ดี มาตาให้ดู สติติดแนบกับตากับหูไปเรื่อย ๆ จะได้สิ่งที่ตั้งมติดัตว์ ๆ ไปจากทางตาทางหู ให้สังเกตด้วยดี ที่พระเราเลอะเทอะทุกวันนี้มันไม่ได้มีอรรถมีธรรมติดใจนะ มีแต่บุตรแต่คูถ คือกิเลสตัณหาความทะเยอทะยาน ความดีความดีนไปกับบุตรกับคูถที่เป็นของสกปรกใน สายตาของธรรมนั้นแล โลกจึงร้อน ในโลกนี้ศาสนาเต็มโลกเต็มสงสารมีความหมาย อะไรบ้างไหมละ ก่อความเดือดร้อนแก่กัน ไม่ใช่ศาสนธรรม มันเป็นศาสนาของกิเลส คำสอนของกิเลส สอนคนให้ย่ำยีตีแหลก เห็นแก่ได้เห็นแก่เอา อวดอำนาจ อวดฤทธิ์อวดเดช ซึ่งฤทธิ์เดชเหล่านั้นมันก็กลับเข้ามาทำลายตัวเอง ทั้งผู้อื่นให้เดือดร้อนไปตาม ๆ กัน ทั้ง ๆ ที่ศาสนาเต็มโลกเต็มสงสาร พิจารณาซิ มันน่าพิจารณานะ

ไม่ว่าที่ไหนศาสนาทั้งนั้น ศาสนาเป็นกองทัพ เป็นกองปืนกองไฟ ยกทัพตีกัน แหลกอยู่เวลานี้ มีแต่ศาสนาไปตีแหลก ถ้าศาสนธรรมท่านไม่ตีแหลก มีแต่กระจาย สมัครสมาน อยู่ใกล้อยู่ไกลสนิทติดพันกันด้วยน้ำใจที่มีต่อกัน อันนี้ไม่ใช่หัวใจนะ มันน้ำไฟเอาไปเผากัน ใครก็ว่าของใครดี ๆ ต่างคนต่างดีก็เข้ามากัดกันซิ มันน่าทุเรศนะศาสนาเต็มโลก แต่หาความสุขให้โลกผู้ถือศาสนานั้น ๆ ไม่มีเลย เราอยากว่าไม่มีเลย ส่งเสริมไปทางไหนมี แต่ฟันแต่ไฟ ฆ่าพ่อฆ่าแม่ก็ไปสวรรค์ ฟังซินะ อุดมคติ ฆ่าพ่อฆ่าแม่ก็ไปสวรรค์ ๆ

ท่านทั้งหลายอยากไปสวรรค์ อยู่ใต้ศาลานี้มีใครอยากไปสวรรค์ กลับไปให้ไปฆ่าพ่อ ฆ่าแม่ของตัว กลับไปบ้าน จะได้หลังไหลขึ้นสวรรค์ นี่ละศาสนาสอนให้คนไปสวรรค์อย่างนี้ แบบนี้แบบฆ่าฟันรันแทง ทำความชั่วช้าลามกที่ไม่พึงปรารถนาต่อกันเลย แล้วก็ไปสวรรค์ ๆ มันแหวกแนว นี่ละสวรรค์แหวกแนว การกระทำแหวกแนวของอรรถของธรรม เป็นอย่างนั้น ถ้าการทำโดยธรรมแล้วจะทำกันได้ลงคอยังไง พ่อแม่มาตั้งแต่วันเกิด เลี้ยงเรามาใครเลี้ยงเรา ก็พ่อก็แม่เราเลี้ยงมา ทุกข์จนหนโลกไม่ยอมให้ลูกตาย ทนทุกข์ทนทรมาน พ่อแม่จะอดจะอึดขนาดไหน ขอให้ลูกได้ทรงตัวได้อยู่ได้กิน กินแล้วเล่นสนุกสนาน พ่อแม่นี้ท้อเหี่ยวจิตใจ

ทั้งวันทั้งคืนวิ่งเต้นชวนขวยขามาเพื่อลูกของตนแต่ละคน ๆ ครั้นโตขึ้นมาแล้วก็กลับไปฆ่าพ่อฆ่าแม่ แล้วตัวเองก็ไปสวรรค์ให้พ่อแม่ลงนรก ฟังซินะมันฟังได้ไหม คำสอนของมนุษย์เรามีเหวออย่างนี้ เดียวนี้มันมีแล้ว เพราะมนุษย์นี้มันมีสิ่งที่เป็นพื้นเป็นไฟเผาไหม้ภายในจิตใจ ไม่ให้ระลึกถึงบุญถึงบาปได้เลย ปีนเกลียวกันกับความจริง ความจริงไม่ยอมรับ ถ้าของจอมปลอมแล้วชอบกันทั้งนั้น ๆ นี่ละพิจารณา

แล้วยันเข้ามาศาสนาที่อยู่ในเราหรือไม่ เช่นเราถือพุทธศาสนา พุทธศาสนาที่อยู่ในตัวของเราหรือไม่ หรือมีตั้งแต่สิ่งที่จะทำลายตัวและผู้อื่น นี่ก็ไม่ใช่ศาสนาเหมือนกัน ถ้าว่าศาสนธรรมก็เรียกว่ากิเลสเข้าแทรก โจรमारเข้าแทรก มหาภัยเข้าแทรก ศาสนานั้น ๆ จะเลิศเลอขนาดไหนก็ตามถ้านี้เข้าแทรกและเห็นตามอันนี้แล้ว จะเป็นพื้นเป็นไฟไปด้วยกัน คำว่าศาสนาเป็นลมปากพูดเฉย ๆ ถ้าจิตใจไม่ไฝ่ฝืนกับบรรทัดกับธรรมซึ่งเป็นความจริงแล้ว ศาสนาไหนก็เถอะไม่มีขึ้นดีเลย ถ้าตั้งใจปฏิบัติตามความสัตย์ความจริงแล้วก็ดี

หลักใหญ่คือพุทธศาสนานี้ไม่มีที่คัดค้านต้านทานได้เลย ยอมรับร้อยเปอร์เซ็นต์ เรากราบราบทีเดียว เพราะได้ค้ำชูเชิดชูค้ำกันบนเวทีแห่งการปฏิบัติตามทางของศาสดาที่เคยปฏิบัติมาแล้ว ได้ชูค้ำมาทุกสิ่งทุกอย่างเต็มกำลังความสามารถ จึงสามารถมาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังเวลานี้ เราพูดเราไม่เคยสะทกสะท้านกับสิ่งใดในสามแดนโลกธาตุนี้ ว่าอันนั้นสูงอันนี้ต่ำเราไม่มี ธรรมนี้เรียกว่าโลกุตรธรรม เป็นธรรมเหนือโลกตลอด ตั้งแต่พื้น ๆ ของธรรมก็เหนือโลกแล้ว และยิ่งสูงสุดของธรรมก็เลิศเลอ นี่เป็นธรรมคำสอนพระพุทธเจ้าแล้วเป็นยังงั้นมันจิตใจเราใหม่เราถือพุทธศาสนา หรือมีแต่ความติดความดัน ความเพลิดเพลิดไม่รู้จักเป็นจักตายนั้นเหวอ นั้นไม่ใช่ศาสนา

ศาสนาต้องรู้จักตาย มรณัสสติ ท่านสอนให้พิจารณาเรื่องความตาย อย่าฟังเพื่อเหวอเหิมจนเกินไป ป่าซำมีติดตัวอยู่กับทุกคน ๆ ให้เล็งดูป่าซำ เมื่อถึงวันตายแล้วตายด้วยกันไม่ว่าเศรษฐี กุฎุมพี คนทุกข์คนจน ตายด้วยกัน เมื่อ มรณัสสติ คือความตายเตือนอย่างนี้ก็รู้เนื้อรู้ตัว รีบเร่งชวนขวยหาความดีงามใส่ตัวเอง ผู้นี้ไม่เสียท่าเสียที ท่านจึงเรียกว่ามรณัสสติ เป็นธรรมอันเลิศเลอสำหรับผู้นำมาปฏิบัติ จะได้สติตั้งกลับเนื้อกลับตัว ถ้าใครเป็นคนชั่วซำลามกก็กลับเนื้อกลับตัวได้ ถ้าใครไม่เชื่อธรรมแล้วตายทิ้งเปล่า ๆ ให้พากันจำ

พระเราก็ให้มีสติตั้ง จึงเรียกว่าพระ พระตามทางของศาสดาเป็นพระที่มีสติมีปัญญา มีสังวรธรรม ความสำรวมระวังตนเสมอ ไม่ลืมนื้อลืมตัว นี่เรียกว่าพระที่จะก้าวเดินเพื่อมรรคผลนิพพานตามทางของศาสดา ถ้าเลอะ ๆ เทอะ ๆ ไปจากนี้ใช้ไม่ได้ เวลานี้เป็นยังงั้น ตัวของเราเองไม่ใช่มีอสังขีเต็มตัวแล้วหรือ ไม่รู้จักอายบาป อสังขิตา แปลว่า ผู้

หายางอายุไม่ได้ ไม่มีความละอายบาปกรรมอะไรทั้งนั้น เรียกอลัชชิตา แล้วเป็นยังงัพระ
 เณรเรา เป็นอลัชชิตาหรือไม่อลัชชิตา ตลอดประชาชนนั่งอยู่ที่นี่ อายบาปไหม ถ้าไม่อายบาป
 ก็พวกอลัชชิตีเต็มศาลาวัดป่าบ้านตาด ทั้งพระทั้งโยม มีแต่พระแต่โยมเป็นอลัชชิตี เมื่อมีแต่
 อลัชชิตีแล้วก็ไฟทั้งกอง เราจะอาศัยที่ไหน

เวลานี้โรคนี้กำลังระบาดสาตกระจายออกไปด้วยอลัชชิตาบุคคล อลัชชิตาพระภิกษุ
 เหล่านี้มีเกลื่อนเวลานี้ ยิ่งแสดงออกเปิดเผยมากมาย เป็นอลัชชิตีๆ ไม่กลัวบาปกลัวกรรม มี
 ตั้งแต่จะเอาให้ได้อย่างใจๆ พุดอะไรออกมาพุดด้วยความเคียดแค้น ความโมโหโทโส
 ความผูกกรรมผูกเวร เหล่านี้มีแต่ฟันแต่ไฟจะมาเผาไหม้ตนเองและผู้อื่นได้ทั้งนั้น ให้เรา
 พินิจพิจารณา เราเป็นชาวพุทธนะ อย่าเห็นแก่ติดแค้น อย่าเห็นแก่ได้ สิ่งที่ได้มาคืออะไร
 นั้นละคือยาพิษ คือฟันคือไฟก็มี ที่ได้มาเป็นบุญเป็นคุณก็มี ถ้าได้มาด้วยการคัดเลือกโดย
 อรรถโดยธรรมแล้วจะมีแต่ความดีติดเนื้อติดตัวและตลอดไปด้วย ถ้าไม่สนใจในอรรถใน
 ธรรม ทำตามสันดานหยาบชู้ช้ำลามก จะชนแต่ฟันแต่ไฟมาใส่ตัวนั้นละ นั้นเรียกว่าการ
 สร้างบาป หาบฟันหาบไฟมาเผาหัวอกของตน ให้พากันจำทุกคนๆ นะ

พระเราให้มีข้อวัตรปฏิบัติให้ละเอียดลออ ทำข้อวัตรปฏิบัติอันใดให้มีสติติดแนบๆ
 จากนั้นก็ปัญญาใครครวญ นี้เรียกว่าพระที่เรียบบร้อย พระมีศีลาจารวัตร เข้าทางด้านของ
 เจ้าของในการแกกิลสก็เหมือนกัน อย่าทำท้อแท้อ่อนแอ กิลสไม่เคยอ่อนข้อต่อใคร ใคร
 เผลอมันขัดทั้งนั้นแหละกิลส กิลสนี้ตัวเก่งมากทีเดียว มีแต่ธรรมเท่านั้นแหละเหนือ ท่าน
 ว่า สติ สพฺพตฺถ ปตฺถิยา สติเข้าไปตรงไหนกิลสเกิดไม่ได้นะ ที่มีอยู่ก็หมอบๆ สติเป็น
 สำคัญ พอเผลอสติ กิลสไหลออกมาแล้วเป็นไฟเผาเจ้าของพร้อมแล้วกับสังขารที่คิด ให้
 คิดข้อนี้ให้ตื่นักปฏิบัติเรา กิลสจะเกิดขึ้นจากสังขาร กิลสเกิดเพราะมีสิ่งผลักดันอยู่ภายใน
 มันอยากให้เกิดให้รู้ให้เห็น อยากทำทุกสิ่งทุกอย่างอันที่จะแหวกแนวจากอรรถจากธรรมลง
 สู้รบ มันอยากเต็มหัวใจ

เพราะฉะนั้นให้มีสติบังคับในหัวใจที่มันกำลังอยากๆ นั้น ตีลงไป แล้วเอาสติติดนั้น
 หรือเอาคำบริกรรมปิดปากช่องของกิลสจะเกิดขึ้นมา ด้วยพุทโธ ด้วยสติ สติติดอยู่กับปาก
 ทางที่กิลสจะเกิดขึ้นมา ช่องกิลสจะเกิดขึ้นมา กิลสจะหมอบ จิตใจจะมีความสงบเย็น ให้
 จำเอานะ สติหรือคำบริกรรม คำบริกรรมนั้นเป็นสังขารเหมือนกัน แต่เป็นสังขารฝ่ายมรรค
 เป็นสังขารฝ่ายธรรมดับกิลสได้ สังขารฝ่ายกิลสดับธรรมได้ มีสองอย่างเป็นข้าศึกกัน
 เพราะฉะนั้นจึงเป็นผู้มีสติรอบตัวเองอยู่เสมอ ข้อวัตรปฏิบัติให้เรียบบร้อยทุกอย่าง ภายนอก
 ก็ให้เรียบบร้อย ภายในก็ให้เรียบบร้อย ด้วยความมีสติ เอาละทีนี้จะให้พร

หลังจ้งหัน

วันนี้ทั้งฆราวาสทั้งพระจะไปประชุมกันที่โรงแรมรัตนโกสินทร์ เวลาดูเหมือนบ่าย โมงหรือใจ จะไปประชุมกันคัดค้านที่พวกเปรตพวกผีที่จะมากัดตบกัดปอดของ พระพุทธเจ้า คือศาสนสมบัตินั้นไปเป็นส่วนบุคคล ซึ่งขัดต่อหลักกรรมหลักวินัยหลัก ศาสนาอย่างยิ่ง อย่างนี้มันก็ทำลงได้ว่างั้นเถอะ นี่ละผู้หยาบมันหาแต่เรื่องขวางโลกขวาง สงสาร พวกนี้ถ้าพูดถึงตามความนิยมของโลกก็ว่า เขาเป็นหนึ่งเลยละความรู้ ทั้งเป็นนัก กฎหมายการปกครองทุกอย่างรอบหมดพวกนี้ แต่มันไม่ได้นำกฎหมายออกมาใช้ซิ เวลา นี้มันกำลังเอากฎหมายออกมาใช้มันถึงเดือดร้อน พูดอย่างนี้หยาบไหม พิจารณาซิ ที่ทำ นั้นเกิดความเดือดร้อนแก่โลกฉิบหายวายปวงไปหมด คำพูดเช่นนี้เพื่อชำระอันนั้น จะ สกปรกหรือหยาบโหล่นไปไหน เอาเทียบกันซิ นี่ละภาษาธรรมท่านพูดอย่างนี้

น้ำชะล้างสิ่งสกปรกคือธรรมะ กฎหมายก็เป็นกฎของธรรมชาติ ที่โลกทั้งหลายอยู่ ร่วมกันเป็นหมู่เป็นพวก ต้องมีขอบเขต ต้องมีกฎข้อบังคับที่เป็นธรรมให้นำไปปฏิบัติเพื่อ ความสงบร่มเย็นต่อกัน ใครผิดใครถูกวินิจฉัยใคร่ครวญ จึงต้องมีทั้งผู้พิพากษา ศาลฎีกา ทุกประเภท เช่น เมืองไทยของเรา ก็มีมาเพื่อระงับดับทุกข์ของสัตว์โลกที่ไม่ลงรอยกัน ให้ ศาลเป็นผู้วินิจฉัยใคร่ครวญแล้วตัดสินออกมา และให้ปฏิบัติตามนั้น ความมีอำนาจมากก็ คือศาล มี ๓ อย่างหรือใจเราลึ้มๆ เสีย คือศาลเป็นที่ไว้วางใจของชุมชน ทางกฎหมายเป็น อย่างนั้น ถ้ากฎหมายเข้าไปแทรกแล้วก็เอียงโน้นเอียงนี้ เห็นแก่พรรคแก่พวก ตัดสินไม่ เป็นอรรถเป็นธรรม ผู้ได้รับก็เกิดความเดือดร้อนเพราะไม่เป็นธรรม ถ้าตัดสินเป็นธรรม แล้วก็ยอมรับกัน เพราะผู้พิพากษาเหล่านี้ต้องเป็นผู้มีธรรม ถือธรรมเป็นรากฐานสำคัญ คือโลกไว้วางใจ ตายใจได้ ยอมรับได้

แต่เมื่อกฎหมายแทรกเข้าไปนั้น เช่นคนทุจริตอยู่ในนั้นไม่เป็นธรรม นั้นเรียกกฎ หมอย มันจะเอากฎหมายออกมาใช้พลิกแพลงเปลี่ยนแปลง เห็นแก่พรรคแก่พวก เห็นแก่ หมู่แก่เพื่อนไปเสีย ยิ่งกว่าเห็นแก่ส่วนรวม เห็นแก่ความยุติธรรมที่จะทำโลกให้เย็น โลกก็ ร้อนไปตามกฎหมายนี่ละ กฎหมายมันแทรกศาลมันก็แทรกอย่างนี้ แล้วหยาบไหมพูด อย่างนี้ ของปลอมเข้าไป ของไม่มีค่าไม่มีราคาทำความเสียหายแก่ผู้อื่น หยาบขนาดไหน นั้น ถึงขั้นความเสียหาย การพูดเพื่อชะล้างอันนั้นเข้าไปอย่างนี้หยาบที่ตรงไหน นั้นละ ภาษาธรรม

เราพูดจริงๆ ที่เราพูดทั้งหมดเราไม่เคยไปนี้กว่าเอาความหยาบโผนอะไรมา กระแทกแตกตั้นกัน เราไม่มี ลงตามแง่หนักแง่เบาของเหตุผลที่จะชะล้างกัน หรือตอบโต้กัน รับกันได้แบบไหนๆ เป็นไปตามธรรมทั้งนั้น อะไรฝืนธรรมเราพูดจริงๆ เราไม่เคยมีในใจ ถ้าฝืนธรรมทำลงไปนี่เราทำไม่ได้ เราพูดจริงๆ พอฝืนธรรมบ๊อบลอยกรุดตันทีเลย ถ้าเป็นธรรมแล้วออกๆ เป็นธรรมกว้างแคบขนาดไหนจะออกตามนั้นเลยไม่ฟังเสียงใครทั้งนั้น ฟังเสียงธรรมอย่างเดียว เพราะธรรมเป็นเครื่องปกครองโลก แต่ละคนๆ ไม่สามารถปกครองได้ถ้าไม่มีธรรมในใจ และสามารถทำโลกให้ฉิบหายได้ทั้งนั้น

พวกที่ก่อความเดือดร้อนอยู่ทุกวันนี้ ให้โลกทั้งหลายได้รับความเดือดร้อนมาจากหัวหน้าๆ มีแต่คลังกฎหมายทั้งนั้น มันไม่ได้เอากฎหมายมาใช้ มันเรียนกฎหมาย แต่เวลามาใช้เอากฎหมายแล้วก็กฎหมายมาใช้ กฎหมายแล้วลงไปกฎหมาย ต่ำลงไปๆ โลกก็เดือดร้อนมากขึ้น ถ้าเอากฎหมายมาใช้จริงๆ ที่ไหนจะสงบร่มเย็นยิ่งกว่ากฎหมายปกครองโลก ปกครองด้วยกฎหมายคือศีลธรรม กฎหมายนี่เอาออกมาจากศีลธรรม คือความยุติธรรมมาเป็นกฎหมาย เพราะฉะนั้นพูดถึงเรื่องกฎหมาย ธรรมจึงทราบกันได้ทันทีๆ เพราะกฎหมายยังหยาบกว่าธรรม เอาออกไปจากธรรมก็ยังเป็นลูกของธรรม ไม่ได้เหนือธรรม

พวกปลิ้นปล้อนหลอกลวงนี่ละ พวกสกปรกพวกเลวร้ายที่สุด เวลานี้กำลังดาษตื่น จึงได้พูดออกมา อลัชชิตา อลัชชีกำลังเกิดในเมืองไทยของเราทั้งทางโลกทางธรรม อลัชชี่คือความไม่ละอายบาปเสียอย่างเดียวมันทำได้หมด ก่อความเดือดร้อนได้ทั้งนั้น ถ้ามีอลัชชิตาคือความละอายอยู่บ้างแล้วก็จะสงบร่มเย็น ถ้าอันนี้มีมากเท่าไรโลกยิ่งมีความเดือดร้อนมากขึ้น ในใจของเราก็เหมือนกัน ถ้าวันไหนกิเลสออกทำงานมากๆ วันนั้นเจ้าของนอนแทบไม่หลับ หรือนอนไม่หลับก็มี นี่กิเลสออกทำงานมากๆ ถ้าธรรมออกทำงานแล้วสงบร่มเย็นภายในใจ

เช่นอย่างเรานั่งสมาธิ จิตใจของเรามีความสงบเย็น จนแปลกประหลาดอัศจรรย์ในตัวเองแล้ว ตื่นขึ้นมาวันนั้นอารมณ์ของธรรมนี้ จะคุ้มครองรักษาให้ชุ่มเย็นตลอดเวลา นั้นเป็นอย่างนั้น พืชของกิเลสกับอำนาจของธรรมต่างกัน วันไหนภาวนาไม่ดี วันนั้นไม่สบายคือถูกกิเลสตีมันจึงไม่สบาย แพ้กิเลส คือต้องชนะเป็นพักๆ ไป ถ้าวันไหนธรรมเจริญในใจ วันนั้นสงบเย็น ยิ่งจิตรวมสงบลงไปจนแปลกประหลาดอัศจรรย์ในตัวเองแล้ว วันนั้นธรรมคุ้มครองทั้งวัน เย็นตลอดเวลา เป็นอย่างนั้นนะ

คำว่าธรรมก็เคยพูดให้ฟังมาไม่รู้กี่ครั้งก็หน จะสัมผัสสัมพันธ์ได้ที่ใจซึ่งเป็นนักรู้ ไม่ว่าจะธรรมไม่ว่าธรรม บาป บุญ สุข ทุกข์ จะสัมผัสสัมพันธ์ที่ใจนี้ทั้งนั้น ไม่มีที่อื่นที่ใดเป็นที่สัมผัสสัมพันธ์และที่อยู่ของความดีความชั่ว ความสุขความทุกข์ทั้งหลาย มาอยู่ที่ใจซึ่งเป็นนักรู้ทั้งนั้น เพราะฉะนั้นจึงสอนใจให้รู้ผิดรู้ถูกรู้ดีรู้ชั่ว จะได้หลบหลีกปลีกตัวได้ทันกับเหตุการณ์ที่กระทบกระเทือนขึ้นมาภายในระหว่างกิเลสกับธรรม ซึ่งเกิดอยู่ภายในใจตัวเอง มีสติคอยพิจารณาพิจารณาเสมอ สิ่งใดที่ผิดเมื่ออยากคิดก็หักห้ามกันอย่างรุนแรง ถ้าปล่อยไปก็เตลิดเปิดเปิงและกวางไฟเข้ามาเผาเราเอง

ความห้ามคิดนี้สำคัญมาก อันใดที่เป็นภัยมันชอบจะคิดสิ่งนั้น เรื่องกิเลสหนุนให้ไปทันทีเลย ถ้าอะไรไม่ดีแล้วกิเลสจะหนุนให้อยากคิดอยากทำ อยากดูอยากรู้อยากเห็นทุกอย่าง นี่คือเรื่องของกิเลส ธรรมเป็นเครื่องหักห้ามเอาไว้ ถึงมันอยากขนาดไหน ความอยากนี้เป็นภัย ไม่ให้มันอยาก บังคับลงด้วยอรรถด้วยธรรม จิตใจก็สงบ ผลแห่งธรรมคือเย็นสบายห้ามได้ ถ้าปล่อยให้มันไปมันก็ยิ่งลุกลามไปมาก ยิ่งโกรธแค้นให้ผู้ใดแล้วยิ่งคิดทั้งวัน คิดก็ไม่คิดอะไร เอาไฟเผาตัวทั้งวันไม่รู้ตัวเลยนะ เอาเขาเป็นโล่ข้างหน้า ไม่พอใจในเขา ความไม่พอใจมันเกิดจากใจของเรา มันเผาใจของเรา เราไม่คิด คิดแต่ข้างนอก เขาอยู่ที่ไหนก็ไม่รู้

เรื่องความไม่ดีของเขาแหละเอามาเผาตัวเองตลอดเวลา นี่ละเรื่องกิเลสไม่มีว่าเก่าว่าใหม่ มันสด ๆ ร้อน ๆ ถ้าคิดขึ้นมาภายในจิตใจแล้ว เขาตายไปแล้วก็ปีก็เดือนมันระลึกได้ มันก็เอามาเผาตัวเองอยู่เป็นสด ๆ ร้อน ๆ ขึ้นชื่อว่าความชั่วเป็นอย่างนั้น ไปติดพันกับผู้ใด ความชั่วจะติดตัวเองตลอดเวลา นั่นท่านเรียกว่ากิเลส สร้างแต่ไฟเผาไฟ ถ้าธรรมระงับดับไฟไม่ให้คิด คิดไปหาอะไรเรื่องคิด ดีชั่วก็ผ่านไปแล้วเป็นเรื่องของเขา เราจะระงับตัวของเราแบบไหนก็ให้ระงับลง นั้นถึงถูกต้อง

นักภวานาจะรู้เรื่องจิตใจของตนได้ดี เพราะสนามรบอยู่ที่ใจแห่งเดียว กิเลสคือไฟเผาไฟก็เกิดที่ใจ น้ำดับไฟก็ดับที่ใจ จึงรู้ได้สำหรับผู้สนใจภวานา จะรู้เหตุการณ์ดีชั่วและปลดปล่อยตนได้ ด้วยอำนาจแห่งการพิจารณาด้วยการภวานานั้นแหละ ถ้าไม่ได้พิจารณาทางด้านจิตใจตนเอง ไม่มีภวานาแฝงอยู่บ้าง โห้ย ดับไม่ลงนะ ปล่อยให้มันดับเองก็เป็นถ้าเป็นถ่านแล้ว เหมือนไฟได้เชื้อ ปล่อยให้มันดับเองจนเชื้อไฟไม่มีเหลือ เป็นถ่านเป็นถ่านแล้วไฟมันก็ดับไปเอง นี่ละมันเผาเจ้าของจนหมดค่าหมดราคาแล้วจะเผาอะไรอีกล่ะ นั้น นี่ละถ้าปล่อยให้ไฟเผามันเผาได้จนเป็นถ่านเป็นถ่าน ถ้าปล่อยให้กิเลสย่ำยีเจ้าของจนหมดราคาค่าราคา เหลือแต่ร่างเป็นมนุษย์เฉย ๆ ถ้าไม่มีเครื่องหักห้าม

น้ำดับไฟมีแต่ไม่เอามาดับ ปล่อยให้มันไหม้เสียจนเป็นเก้าเป็นถ่าน เป็นยังงิ พิจารณาซิ น้ำดับไฟก็คือธรรมดับความชั่วทั้งหลายมีอยู่ เอามาแก้กันดับกันซิ มันอยากคิด ไม่คิด อยากทำไม่ทำ อยากพูดไม่พูด เก็บความรู้สึกไว้ มันจะเผาให้เผาตัวเองคนเดียว ดีกว่าลมปากมันจะโพล่งออกไปแล้วก็ไปเผาคนอื่นให้เกิดความเดือดร้อนไม่มีขอบเขต ให้ ระวังตัวเอง นี่เรียกว่าธรรม ท่านสอนให้ดูจิตใจตัวเองมากกว่าอื่น ดูจิตใจตัวเองหลบหลีก ปลีกตัวได้แล้ว เขาจะเป็นพินเป็นไฟเรากี่ไม่เป็น เรากี่เย็น ให้พากันไปปฏิบัติเรื่องอรรถ เรื่องธรรมเป็นอย่างนั้น

ที่เราสอนโลกมานี้ก็พอดี ตั้งแต่เรียนหนังสือจนกระทั่งออกปฏิบัติ ไม่เคยสนใจสอน ใครเลยนะ ไม่สอน เรียนมาขนาดไหนไม่สอน เพราะมุ่งหน้าที่จะสอนเราโดยถ่ายเดียว เท่านั้น จะแก้กิเลสให้สิ้นซากไปจากหัวใจอย่างเดียว เพราะฉะนั้นจึงไม่สอนใคร ความรู้จะ เกิดขึ้นมากน้อยเพียงไร ที่จะเย็บออกไปสอนคนนั้นคนนี้ไม่มี ความรู้เกิดขึ้นมากน้อยท่วม เข้ามาแก้เจ้าของ ๆ จนกระทั่งหมดสิ่งที่จะแก้ไม่มีอะไรเหลือ ขาดสะบั้นไปหมดแล้ว ขึ้นชื่อว่าเหตุปัจจัยไม่มีแล้ว อะไรมันก็ไม่เกิด

ตัวเชื้อไฟที่สุดก็คือกิเลส ท่านแสดงไว้ในธรรมว่า อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา อวิชชา หนุนขึ้นให้ สงฺขารา ให้คิด อวิชชาเป็นกิเลสดันออกมาให้คิด คิดก็เป็นเรื่องกิเลส เห็นเป็น เรื่องกิเลส ได้ยินเป็นเรื่องกิเลส เพราะอันนี้ดันออกมา อยากเห็นอยากดู อยากรู้อยากฟัง อยากทดลองทุกอย่าง เป็นเรื่องของกิเลสทั้งมวล ที่นี้ดับด้วยสติด้วยปัญญาบังคับเอาไว้ ๆ นี้เรียกว่าฝึกหัดตน มันจะคิดทางชั่วไม่ยอมให้คิด บังคับ ต้องบังคับ เหมือนนักมวยต่าง ฝ่ายต่างเจ็บเหมือนกัน แต่จะหวังเอาชนะ เจ็บปวดก็ไม่ได้สนใจ นี่ก็เหมือนกัน ความทุกข์ ยากล้าบากมากน้อยไม่สนใจ มีแต่จะเอาชนะกิเลสให้ได้ ๆ ก็ฝึกอย่างนั้น ฝึกมาเรื่อย ๆ ผลก็ ปรากฏขึ้นมา เป็นความสงบเย็นขึ้นมา ๆ จนเป็นรากเป็นฐานแน่นหนามั่นคงภายในใจ

จากนั้นก็ก้าวออกทางด้านปัญญา ปัญญามีความสว่างไสว พินิจพิจารณาธาตุชั้นธ ภายนอกภายในเทียบเคียงกัน ปล่อยวางกันไป เมื่อรู้เหตุรู้ผลชัดเจนแล้วปล่อยกันไป อารมณ์ที่ละเอียดของกิเลสยังมีอยู่ สติปัญญาก็เป็นนามธรรมด้วยกัน แก้กันไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งไม่มีอะไรเหลือภายในใจ ที่นี้หมดแล้วเชื้อแห่งทุกข์ดับไปเท่านั้น ทุกข์ก็ไม่มี เชื้อ แห่งทุกข์คือกิเลสที่ละเอียดสุดยอด ท่านเรียกว่า อวิชชาปจฺจยา นี้ละฐานแห่งภพแห่งชาติ ของสัตว์ อยู่จุดนี้ พออันนี้มันเสื่อมลงไปแล้ว ไม่มีอะไรจะมาก่อทุกข์ให้หัวใจดวงนั้นอีก ต่อไป หมดเหตุหมดปัจจัย หมดเรื่องหมดราวทุกอย่าง หมดโดยสิ้นเชิง หมดตลอดไปเลย เรียกว่านิพพานเที่ยง คือจิตที่บริสุทธิ์เที่ยงตรง สมมุติไม่เข้าไปถึงแล้วเรียกว่าเที่ยงตรง

การที่กล่าวมาทั้งนี้ได้ปฏิบัติมาแล้วทั้งนั้น เพราะฉะนั้นการสอนโลกนี้จึงไม่เคยสงสัยว่าตนสอนผิดถูกประการใดไม่มี ไม่ว่าธรรมชั้นใดภูมิใดสอนด้วยความแน่ใจ ออกมาจากความรู้ความเห็นที่ทรงธรรมทั้งหลายไว้นี้ออกแสดงแก่โลก จึงไม่เคยได้คิดระแคะระคายในตัวเองว่าได้สอนธรรมในชั้นนั้นผิดไปชั้นนี้ผิดไป ไม่มี เพราะธรรมชาตินี้ถูกต้องทรงไว้แล้วด้วยความถูกต้อง นำออกไปขนาดไหนก็เป็นความถูกต้องตามๆ กันไป จนกระทั่งถึงที่สุดหลุดพ้น เป็นความถูกต้องของใจที่ทรงไว้แล้วทั้งนั้น จึงไม่มีอะไรสงสัยนั้นละพระพุทธเจ้าท่านสอนโลก เรื่องของศาสดาเป็นภูมิของพระพุทธเจ้า กว้างขวางลึกซึ้ง แยกคายขนาดไหน เราเพียงตัวเท่าหนูนี้ก็เต็มภูมิของเราที่จะสอนได้เต็มกำลังของตนไม่สงสัย เช่นเดียวกับพระพุทธเจ้าสอนโลกด้วยความไม่สงสัย พระองค์เรียกว่า โลกวิทู โลกวิทูของศาสดา โลกวิทูของสาวก ตามภูมิวาสนาของตน สอนได้เต็มภูมิเหมือนกัน ไม่ไปหยิบยืมของผู้ใด

บรรดาสาวกทั้งหลายที่เป็นสาวกของพระพุทธเจ้า จะไปหยิบยืมพระพุทธเจ้าไม่มีปฏิบัติขึ้นมาผลเกิดขึ้นมาที่ใจๆ ได้มากน้อยประจักษ์กับใจหายสงสัยๆ เป็นลำดับ เอาเสียจนกระทั่งเต็มภูมิแล้วที่นี้สอนโลกได้เต็มภูมิไม่สงสัย คือท่านผู้บริสุทธิ์สอนโลกท่านสอนอย่างนั้น ไม่ได้ลุ่มๆ คลำๆ กำดำกำขาว นั้นถูกหรือผิดนออย่างนี้ มันผิดไปเรื่อย ๆ ถ้าอย่างนั้น ถ้ามีลุ่มๆ คลำๆ อยู่แล้วผิดไปเรื่อย ๆ ผิดกับถูกเลยเจือปนกันไป ที่นี้ผู้ฟังก็เลยยึดเอาหลักเอาเกณฑ์ไม่ได้ ถ้าออกไปด้วยความถูกต้องของใจทุกสัตทุกส่วนแล้ว ไปไหนถูกต้องหมด ยึดไปปฏิบัติได้ทั้งนั้น ๆ

นี้เราสอนโลกเราก็สอนด้วยความไม่สงสัย จวนจะตายเท่าไรยังเปิดออกให้พี่น้องทั้งหลายทราบเรื่องอรรถเรื่องธรรม ใครจะว่าโอ้อวด อันนั้นมันพวกมูตรพวกคุณมันมาอวดธรรมต่างหาก ธรรมแท้ไม่ใช่มูตรไม่ใช่คุณ ธรรมแท้เป็นธรรมสอนโลก มูตรคุณไปสอนโลกที่ไหนไม่มี ท่านจึงไม่เอาเข้ามาเกี่ยวข้อง สอนโลกด้วยธรรมเต็มเม็ดเต็มหน่วย ด้วยความไม่สงสัยของตน นี้ก็สอนโลกไม่สงสัย สอนโลกมาตั้งแต่เริ่มต้นที่กล่าวมาแล้วนั้น ได้ ๕๔-๕๕ ปีนี้แล้ว สอนเต็มเม็ดเต็มหน่วย เบื้องต้นสอนพระก่อน สอนพระนี่เรียกว่าธรรมะเด็ดเดี่ยวเฉียบขาดทั้งนั้น พระล้วนๆ แล้วสอนได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ธรรมะส่วนมากจะเทศน์แต่ขั้นสมาธิขึ้นไป

เพราะศีลต่างองค์ต่างระมัดระวังเข้มงวดกวดขันอยู่แล้ว ไม่ต่างพร้อยขาดทะเลาะไปทีไหน มาด้วยเจตนาเป็นธรรม ฟังธรรมเพื่อมรรคเพื่อผลจริง ๆ ด้วยความเต็มใจฟัง ผู้เทศน์ก็เทศน์ด้วยความเมตตาสงสาร กระจายออกไปตรงไหนเป็นธรรมล้วน ๆ ไม่มีคำว่าปลอม ๆ

ผู้ฟังก็ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยไป สอนโลกเราก็สอนอย่างนั้นเราไม่สงสัย ใครจะว่าอะไรกับเรา
 ไม่มีความหมาย มันอยู่ในความหมายของเขาผู้ว่าเอง ตำนานก็เป็นความผิดของผู้ดำเนิน ชม
 ก็เป็นความถูกต้องเพราะเหตุเกิดขึ้นจากผู้ทำ คิดขึ้นมาก็ั้นละผู้ทำ พุดออกมาก็ั้นละผู้ทำ
 ผู้พูด กระทำออกมาก็เป็นผู้ทำ เหล่านี้ไม่ว่าดีว่าชั่วย้อนเข้าไปหาตัวเองหมด สำหรับที่จะให้
 ท่านผู้อื่นได้รับไม่ได้รับ ถ้าเราไม่ไปหลงอารมณ์เขา

แต่พระอรหันต์ท่านจะหลงยังไง ท่านไม่หลง ท่านเป็นธรรมทั้งแท่งอยู่อย่างนั้น
 ตลอดไป เราสอนโลกจะว่าธรรมทั้งแท่งไม่ทั้งแท่งก็สอนมาเต็มเม็ดเต็มหน่วย เราจึงไม่เคย
 สงสัยห่วงไหวกับความนิทานสรรเสริญกับโลกซึ่งเป็นเหมือนมูตรเหมือนคูด เป็นอีกฝั่ง
 หนึ่ง เป็นอฐานะเข้ากันไม่ได้เลยกับธรรมชาตินั้น เราจึงนำธรรมนั้นมาสอนโลกเพื่อ
 ผลประโยชน์ สิ่งเหล่านี้ไม่เกิดประโยชน์ การดำเนินดีเดียวกัน การยกยอสรรเสริญด้วย
 ความไม่เป็นธรรมเหล่านี้ไม่เกิดประโยชน์อะไร การจะทำลายผู้อื่นด้วยความมุ่งหวังที่
 โหดร้ายทารุณ ความโกรธความแค้นของตน ก็ยิ่งเป็นโทษแก่ตนเป็นลำดับลำดับไป ที่จะให้
 ผู้อื่นได้รับไม่ได้ ไม่มี เป็นอฐานะ ยิ่งเป็นพระอรหันต์ท่านไม่หลง

อารมณ์อะไรมาท่านก็ไม่หลง สรรเสริญเยินยอยกขึ้นปากจรวดดาวเทียมท่านก็ไม่
 หลง เขาจะเหยียบลงไปใต้ก้นนรกท่านก็ไม่ร้อนท่านก็ไม่หลง เรียกว่าท่านพอแล้ว ดังที่ท่าน
 แสดงไว้ในธรรมว่า กิเลสปงโก อันว่าเปือกตมคือกิเลส ติฏฐติ ย่อมตั้งอยู่ จิตเต ในจิต
 อรหุทานิ ของพระอรหันต์ทั้งหลาย น จิตติฏฐติ ย่อมไม่ตั้งอยู่ได้นานย่อมกลิ้งตกไปฉับ
 ใด เหมือนกันกับน้ำตกลงบนใบบัว ตกลงแล้วต่างอันต่างไม่มีเจตนาต่อกัน น้ำก็กลิ้งตกไป
 ใบบัวก็ไม่ซึมซาบกับน้ำ นั่นแหละเรื่องกิเลส

คำว่า กิเลสปงโก เปือกตมคือกิเลสที่ติดในพระอรหันต์นั้น พุดอันหนึ่งนำถามกัน
 อยู่ ก็เป็นอรหันต์แล้วกิเลสอะไรมาติดมาติดท่าน คือกระแสของกิเลสที่เคยเป็นอยู่ในชั้น
 นั้นแหละ จะให้เป็นกิเลสจริงๆ ไม่ ความคิดความปรุงตามเรื่องราวของกิเลสมาแต่ก่อน
 ท่านผ่านไปในอารมณ์นั้นที่เรียกว่า กิเลสปงโก อันว่าเปือกตมคือกิเลส ตกลงในจิตของ
 พระอรหันต์ ย่อมตั้งอยู่ไม่ได้นานย่อมกลิ้งตกไป ก็คือท่านคิดถึงเรื่องโลกเรื่องโกรธเรื่อง
 หลง เรื่องรักเรื่องชัง คิดไปๆ ผ่านไปธรรมดาๆ ทั้งๆ ที่ท่านไม่ได้โลภไม่ได้โกรธไม่ได้หลง
 ท่านบริสุทธิ์แล้ว ความคิดประเภทนั้นเป็นกระแสของกิเลสมาดั้งเดิม นั่นละท่านเรียกว่ามัน
 ตั้งในจิตพระอรหันต์ คือความคิดในชั้นนั้นแหละมันตั้งลงแล้วก็ตกไปตามธรรมชาติของ
 มัน ที่ท่านเรียกว่าชั้นธล้วนๆ นี้ละที่ว่าตกไปๆ จะให้กิเลสเป็นอยู่ในจิตของพระอรหันต์
 จริงๆ ไม่มี มีแต่อารมณ์ของชั้นที่เป็นสายของอดีตแห่งกิเลสทั้งหลาย เคยรักเคยชังเคย

เกลียดเคยโกรธ เช่นไปรักคนนั้น ไปชังคนนี้ จิตใจมันผ่านไปๆ อย่างนี้ เหมือนกับว่าเรื่องของกิเลสเหล่านี้เกิดขึ้นในชั้นของท่าน แล้วไปตกในจิตของพระอรหันต์กลิ้งตกไปๆ ให้พากันเข้าใจเสียนะ

ที่ว่าเปือกตมคือกิเลสตั้งอยู่ในจิตของพระอรหันต์ย่อมไม่ตั้งได้นาน คือกระแสของจิตที่มันเคยคิดในอดีต เคยรักเคยชังใครๆ จิตเดินผ่านไปๆ ไม่ติดไม่พันแหวะ ความคิดเหล่านี้แหละเป็นเรื่องกระแสของกิเลสมันคิดขึ้นในใจๆ มันก็ตกไปของมันๆ นี่ละที่ว่ากิเลสตั้งในจิตพระอรหันต์ คือกระแสของกิเลสที่ติดอยู่ในชั้นนั้นแหละออกไป ตัวจิตเองไม่มี มีแต่ผ่านไปแล้วก็ตกไปตามธรรมชาติของมัน จะยึดให้อยู่ก็ไม่อยู่ ไม่ว่าจะความรักไม่ว่าความชังไม่อยู่ เป็นเพียงผ่านไปๆ ตามอดีตของตนที่เคยคิดมาเรื่องไร ไปรักนั้นไปชังนี้ โกรธคนนั้นโกรธคนนี้ อย่างนี้เป็นเรื่องของชั้นที่ไปตามกระแสของอดีตที่เคยเป็นมา ท่านจึงเรียกว่ากิเลสเฉยๆ ความที่จะเป็นกิเลสจริงๆ ไม่มี กรุณาทราบไว้อย่างนี้ มันผ่านไปจิตก็รู้เอง จะทำให้เป็นอย่างไรไม่ได้แล้วธรรมชาติมัน เพราะเหล่านี้เป็นสมมุติทั้งหมด อันนั้นไม่ใช่สมมุติจึงเข้ากันไม่ได้

นี่ก็ได้พิจารณาและสอนโลกมานานก็เป็นแบบนี้เหมือนกัน ไม่เคยมี เรื่องพระพุทธรเจ้า เรื่อง กิเลสปงโก เหล่านี้ละ เป็นสดๆ ร้อนๆ มาตลอด พระพุทธรเจ้าหรือพระสงฆ์สาวกองค์ใดก็มีกิริยาอย่างนี้เหมือนกันหมด ตกไปหมดๆ ไม่ได้แปลกต่างแต่เราคนเดียวอย่างนี้ เป็นเหมือนกันหมด เป็นทางเดินของชั้น ชั้นล้วนๆ มันก็เดินไปตามสายทางของมันที่เคยเป็นมาอย่างไร ระลึกได้จำได้ก็คิดไปปีบผ่านไปๆ ไม่ได้สั่งสม ไม่ได้ซึมซาบ นั่นละเอาอันนั้นละมาเป็นน้ำว่า เปือกตมคือกิเลสตกลงในจิตของพระอรหันต์แล้วกลิ้งตกไปๆ มันคิดไปมันตกไปของมันเองอย่างนั้นแล ให้มันผ่านในจิตแล้วมันรู้เอง พระพุทธรเจ้าจึงสดๆ ร้อนๆ อยู่ในหัวใจดวงนี้ด้วยกันทุกคน จะไปถามหาพระพุทธรเจ้าที่ไหน อย่าไปถาม

พระพุทธรเจ้าที่เสด็จที่นั่นที่นั่นเป็นเรือนร่างของพระพุทธรเจ้า เช่น ปรีณิพพานที่เมืองอินเดียอย่างนี้ก็เหมือนกัน นี่ก็คือพระรูปพระโฉมพระสรีระของพระพุทธรเจ้าหมดสภาพแล้วดับลงเหมือนโลกทั้งหลายตายกัน แต่เรียกท่านว่านิพพานเท่านั้นเอง นั่นเป็นเรือนร่างของพระพุทธรเจ้า พุทธะแท้คือธรรมชาติตัวเอง เพราะฉะนั้นจิตดวงนี้เมื่อก้าวเข้าสู่ธรรมชาติจึงเป็นอันเดียวกันหมดเลย ไม่ต้องไปถามหาพระพุทธรเจ้าอยู่ที่ไหน ไกลไกลมากนักน้อยมีเท่าไร ไม่ถาม กระจำงถึงกันหมด เหมือนแม่่น้ำมหาสมุทรดั่งที่เคยพูดแล้ว มือจ๋อลงไปปีบถึงกันหมดแล้ว คือแม่่น้ำมหาสมุทรอันเดียวกัน อันนี้จิตเมื่อถึงนี้ปีบเท่านั้นกระจำง

ถึงกันหมด ท่านจึงไม่สงสัยพระพุทธเจ้าทั้งหลายว่ามีมากมีน้อย หรือว่ามีหรือไม่มีท่านไม่สงสัย ประจักษ์อยู่ในใจของท่านแล้ว

จิตใจสูญหรือไม่สูญก็รู้อยู่ที่ว่าสูญไหม ตั้งแต่ท้องเที่ยวเกิดแก่เจ็บตายแบกภพแบกชาติมาก็กัปก็กัลป์ก็จิตดวงนี้ๆ ไปตกรรหมกใหม่จะทุกข์แสนสาหัสก็ยอมรับว่าทุกข์แต่ไม่ยอมฉิบหายก็คือจิตดวงนี้ ทีนี้เวลาก้าวขึ้นมาๆ จนกระทั่งถึงขั้นบริสุทธวิมุตติหลุดพ้นเป็นธรรมชาติ ก็คือจิตดวงนี้ ฉิบหายไปไหน นี่ละตัวท้องเที่ยวมันไม่ฉิบหาย ท่านจึงสอนให้สอนจิตนะ สั่งสอนให้อบรมจิตนะ จิตนี้เป็นนักท่องเที่ยว ให้อบรมไปในทางที่ถูกที่ดี ท่านว่าอย่างนั้น ตัวนี้ไม่มีคำว่าดับว่าสูญ ถึงธรรมชาติแล้วดับสูญที่ไหนอีก ก็เป็นธรรมที่เที่ยงเท่านั้นเอง เรียกว่าธรรมชาติไปเลย

ที่พูดมาทั้งหมดนี้ เราไม่ได้ไปหาเอาคัมภีร์ใดมายืนยันเพื่อความแน่นหนามั่นคงของเรา นี่พอแล้วความเป็นอยู่ในจิต การแสดงออกทั้งหมดพอแล้วในตัวของเรา พอแล้วในพระพุทธเจ้า พอแล้วในสาวกทั้งหลาย ที่เป็นแบบเดียวกันนี้ไม่มีใครถามกัน พอแล้วด้วยกันไม่ต้องถามกัน เต็มภูมิแห่งความพอแล้วของตนด้วยกันทั้งนั้น ท่านจึงสอนได้อย่างแม่นยำๆ ไม่ผิด ให้พากันปฏิบัตินะ เรื่อยๆเอาตั้งแต่พวกหนูหนวกตาบอดลูบคลำแล้วมาสอนกัน มีแต่หลอกกันทั้งนั้น คนตาบอดมันจะพาไปถูกทางยังงัย มันก็ต้องไปผิดทาง ลงเหวลงบ่อไปอย่างนั้น ธรรมะพระพุทธเจ้านี้กระจ่างแจ้ว ให้ยึดเอานี้เป็นหลัก

เราอย่าเชื่อกิเลส กิเลสมันกระชิบกระชาบ เช่นอย่างเวลานี้ฟังครูบาอาจารย์จิตใจมันก็ฟัง พอจากนี้ไปแล้วอาจารย์ใหญ่คือกิเลสจะรุ่มล้อมที่หัวใจ แล้วหลุดไปไหนลากไปนี้ตลอดเวลา ให้จำให้ตีศาสดาใหญ่องค์นี้ เรายังเป็นที่หลงใจ สำหรับสอนโลกนี้เราสอนด้วยความลงใจแน่ใจ ผู้ปฏิบัติจะได้ตามมากน้อยก็เป็นเรื่องบุญเรื่องกรรมของโลกของสัตว์ไปเท่านั้นเอง พระพุทธเจ้าสอนโลกถึงเวลาแล้วท่านก็ผ่านของท่านไป สาวกทั้งหลายถึงเวลาของท่านแล้วท่านก็ผ่านของท่านไป สอนได้มากน้อยเพียงไร ใครจะรับได้แค่ไหน ก็เป็นกรรมดีกรรมชั่วของสัตว์เท่านั้นเอง

นี่เราพูดเราไม่ได้วัตรรอยเราไม่ได้เยอหยิ่ง เราเอาหลักความจริงมาพูด นี่สอนเต็มเม็ดเต็มหน่วยทุกสิ่งทุกอย่างเป็นเวลา ๕๕ ปีนี้แล้ว สอนโลกด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่มีอะไรสงสัยในธรรมที่นำมาสอนโลก เต็มเม็ดเต็มหน่วยจนกระทั่งบัดนี้ จนกระทั่งถึงขั้นตายไปใครจะยึดได้มากน้อยก็เป็นเรื่องของคนนั้น จะมาว่าเราได้เราเสียของเราไม่มี ท่านผู้สอนด้วยความบริสุทธิ์จะไม่มีคำว่าได้ว่าเสีย ท่านพอทุกอย่างแล้ว ส่วนจะได้จะเสียมันเกิดอยู่กับ

ผู้ฟังต่างหาก ผู้ฟังคิดไปทางผิดก็เสียไป คิดไปทางถูกตามอรรถตามธรรมก็ถูกต้องไปเท่า
 นั้นเอง พวกกันจำเอานะ วันนี้พูดเท่านี้ พูดธรรมล้วน ๆ เอาละพอ

โยมอินโดฯ ภาวนารู้สึกเบาขึ้น ใจผู้รู้ไม่อยากรู้อะไร

หลวงตา นี่เรียกว่าธรรมชาติไม่ต้องเรียนจากใคร เป็นขึ้นมาจากการภาวนา เพราะฉะนั้นจึง
 พูดได้ตรงไปตรงมาไม่มีเล่ห์เหลี่ยม พูดตามความจริง

โยมอินโด ต่อไปต้องทำอะไรบ้าง

หลวงตา เดี่ยวนี้กายมันไม่เอาแล้วหรือ

โยมอินโด ไม่เอาค่ะ

หลวงตา อย่างนั้นแหละมันอึด เหมือนเด็กรับประทานอึดแล้วก็หยุดเอง ป้อนลงไปมันก็ไม่
 เอา เด็กมันรู้ภาษาภาษาอะไร แต่เวลาอึดมันก็รู้ของมัน อันนี้ก็เหมือนกัน ร่างกายนี้ใครบอก
 เมื่อไรว่ามันจะปล่อย เวลามันพัวพันกันมันพันกันเลย เอากันอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เรื่อง
 พิจารณาร่างกายนี้ โห ชุลมุนวุ่นวายมาก เราจึงไม่อยากจะพูดว่าเป็นสติปัญญาอัตโนมัติ
 คือมันชุลมุน ก้าวจากนี้ไปแล้วปล่อยไปแล้ว ที่นี้ก็สติปัญญาอัตโนมัติที่จะหมุนขึ้นของ
 ธรรมให้ละเอียดเข้าไป ๆ อันนี้ก็เหมือนกัน ที่นี้มันไม่เอากายแล้วมันเป็นยังไงที่นี้

โยมอินโด เห็นร่างกายใหม่แล้วก็แตกสลายไปเอง นึกขึ้นมาก็แตกไปเองอีกอยู่อย่างนี้

หลวงตา ให้พิจารณาเรื่องอาการของจิตที่มันเกิดมันดับนะ เมื่อมันไม่เอากายแล้ว อาการ
 ของจิตเกี่ยวกับจิตมันยังเอา พวกสัญญา สังขาร ความคิดความปรุง ความจำ เห็นอะไรมัน
 จะเข้าจิตนั้น มันไม่เอากายแต่มันเข้าไปอยู่ในจิต ให้ตามรู้ตามเห็นมันเกิดมันดับ ดีชั่วเกิด
 ที่จิตดับที่จิต ให้ดูที่นั่น ฐานที่เกิดของมันอยู่ที่ไหนให้ตามเข้าไป

โยมอินโด ตอนนี้อยากรู้อะไรเลย

หลวงตา ไม่อยากรู้ก็ให้อยู่กับความรู้ ไม่ต้องบังคับ ให้อยู่กับผู้รู้ ไม่อยากรู้มันจะรู้ขึ้นมา แง่
 ไตแห่งหนึ่งมันรู้ของมันจนได้ ถึงไม่อยากรู้มันก็ออก พวกเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ
 เหล่านี้มันจะปั่นเปี้ยนอยู่กับจิต ไม่ได้มาทางกายมันก็อยู่ทางจิต เช่นเวทนาทางกายหมด
 ไป เวทนาทางจิตยัง มันก็ยังมีอยู่จั้น แล้วสัญญา สังขาร วิญญาณ มันจะคิดจะเกิดจะดับที่
 จิต ให้ดูจิตที่นี้ ไม่อยากดูก็ตามแต่มันจะมีขึ้นให้ดูอยู่นั้นแหละ ให้มันอยู่เฉย ๆ มันไม่อยู่
 มันหากรู้ขึ้นมาของมัน โดยไม่ต้องบังคับ ไม่ต้องอยากคิดอยากปรุงอะไร ว่าอยู่เฉย ๆ มัน
 ไม่อยากคิด มันก็จะคิดของมันอยู่จั้นแหละ เวลาว่ามันก็รู้ขึ้นมาเรื่องนั้นเรื่องนี้ เพราะมัน
 ไม่ใช่คนตาย ระยะเวลาจิตเป็นยังไงก็รู้ ครั้นมันหมดโดยสิ้นเชิงแล้วมันก็รู้เอง เดี่ยวนี้หมดโดย
 สิ้นเชิงแล้วยัง

โยมอินโต ยังกะ

หลวงตา นั้นบทเวลาจะเอาจริงๆ มัดเข้าไปเห็นแต่ติดปั๊บเลย นี่ละให้ตามเข้าไปหาจุดนี้แหละ ที่บอกนี่ก็เพื่อจะให้เข้าจุดเข้าใจไหมละ

โยมอินโต ยังสงสัยอยู่

หลวงตา มันยังไม่หมดจึงสงสัย ถ้าหมดแล้วไม่มีสงสัย พูดแล้วสาธุ พระพุทธเจ้าก็พระองค์ไม่สงสัยทันทีเลย ตัดสินฝั่งขึ้นมานี้จำขึ้นแล้วรู้หมดเลย หายสงสัย ดูจิตมันจะคิดเรื่องอะไร ที่ว่ามันไม่ยากคิดอยากรู้อะไร อันนั้นเป็นกิริยาอันหนึ่งที่เราพูดออกมา ธรรมชาติอันนั้น ต้องคิดต้องรู้ต้องเป็นอยู่ในนั้นแหละ ให้ดูอยู่ในนั้น

ชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาตามกำหนดการ ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th